

Skolestruktur i Os kommune

Til politikere i Os kommune

Her kommer et høringsvar fra en familie som betrakter seg selv som aktuelle tilbakeflyttere.

Det er med stor interesse og spenning vi har ventet på dette høringsdokumentet, da vi har små barn og stor interesse for at både skole- og barnehagetilbudet skal være best mulig for våre barn. Vi ser med bekymring på kutt i oppvekstsektoren i Os kommune, da vi ønsker det beste for barna våre som kan ha en framtid i kommunen.

For vår del handler om en tilbakeflytting en prioritering der vi gir slipp på jobber med gode muligheter for avansement og lønn, stor prisvekst på bolig og et stort og bredt fritidstilbud for ungene våre. Hva som får oss til å gi slipp på dette er faktorer som en trygg oppvekst i kjente rammer, tilbakeflyttede/fastboende venner fra oppveksten, dugnadsånd, et samfunn der alle foreldre kjenner hverandre, men kanskje det viktigste og mest avgjørende for oss er en godt barnehage- og skoletilbud i Dalsbygda. En skole og barnehage som får mye ut av lite, ansatte og elever fremstår som positive og framoverlente, og sist men ikke minst et sted der barna våre og vi trives godt og føler oss sikre på at de blir godt ivaretatt. Min og flere av mine bekjentes erfaring er at skolen er, og har vært, en god læringsarena i lengre tid. Det leser vi også av forskningsprosjektet *Kultur for læring* hvor Dalsbygda skole skårer høyt både på det faglige læringsmiljøet og sosial trivsel. Dette er et forskningsprosjekt om forbedrings- og invasjonsarbeid i grunnskolen og barnehagen. Den viser at både elever, foreldre og lærere er fornøyde med skolen, og at det er kvalitet i opplæringstilbudet.

Etter å ha lest dette høringsdokumentet sitter vi igjen med flere spørsmål enn svar. Når vi leser dokumentet får vi en klar oppfatning om at dette er noe som er tilpasset og skrevet for å legge ned skole- og barnehagetilbudet i Dalsbygda. Jeg skal komme tilbake til hvorfor.

Det er med stor bekymring vi som aktuelle tilbakeflyttere leser dette. For oss betyr en eventuell nedleggelse av Dalsbygda skole/barnehage at vi må kaste vår plan om tilbakeflytting til kommunen i søpla. Dette er den viktigste grunnpilaren for at vi skal flytte tilbake. Da får vi heller vurdere ei annen fjellbygd som f.eks. Vingelen, der det hersker en positiv trend, hvor elevtallet på skolen øker, tilbakeflytterne kommer og man blir tatt godt imot. Der diskuterer man heller ikke nedleggelse av skolen til stadighet og all den negativitet dette medfører.

Tilbake til høringsdokumentet så er første jeg setter spørsmåltegn ved er utplukking av medlemmene til utvalget. Jeg mener at utvalget har bestått av for mange personer som har og har hatt en uttalt mening om at de vil legge ned Dalsbygda skole. Dette er etter vår oppfatning ikke et utvalg som er egnet eller godt nok balansert for å lage et grunnlagsdokument av god nok kvalitet. Vi stiller også spørsmål om hvor klokt det er å

plassere en i utvalget, som har en løs familiær tilknytning til oppvekstsjefen, som har på partiprogrammet sitt at Dalsbygda skole skal legges ned. Kan dette ha påvirket høringsdokumentet?

Slik vi oppfatter det så begynner kommunen i helt feil ende når det gjelder skolestruktur. For noen år tilbake i tid ble det utredet hva en rehabilitering/evt nybygg på Os ungdomskole vil koste. Svaret for noen år siden var i størrelsesorden fra 35-50 millioner. Med tanke på den enorme økningen i materialkostnader, samt økning i alle andre ledd av en byggeprosess vil dette være langt dyrere i dag.

Vi mener kommunen må utrede hva man skal gjøre med ungdomskolen før man griper fatt i barneskolene. Her kan man spare vesentlige millionbeløp. Dette skrives det særdeles vagt rundt dette i dokumentet. Beløp som det snakkes om i høringsuttalelsen i forbindelse med barneskolene blir som lommepenger å regne i forhold.

Optimalt sett håper vi og at barnehagen og barneskolen i Os og Dalsbygda består.

Sett i forhold til intensjonen i denne høringen om å spare penger pga. dårlig kommuneøkonomi, er det helt urealistisk å påføre seg selv lån i 50-100 millionersklassen for en ny ungdomsskole på Os. Dette er stikk i strid med intensjonen, og dette er penger som kan brukes i alle bygdene i Os kommune slik at det blir attraktivt å bosette seg der. Det være seg næringsvirksomhet, småbruksprosjekt, støtte til grendelag, idrettslag med mer.

Her mener jeg man står ved et vegvalg. Skal ungdomskolen på Os bestå eller ikke? Hvis svaret er "ja, den skal bestå". Så er det eneste fornuftige alternativet at ungdomsskolen tar over barneskolens lokaler på Os skole. Det medfører at barneskoleelevene flyttes til Dalsbygda. Hvis svaret er nei, så flyttes ungdomskoleelevene til en nabokommune. Slik kan begge barneskolene bestå.

Så hvis man ser slik på det, er det fornuftig at man samler barneskolene i Os kommune i Dalsbygda og at ungdomskolen overtar barneskolens lokaler. Slik vil man sikre en stabil kommuneøkonomi i oppvekstsektoren i lang tid, og arbeidsplasser i kommunen. Et eventuelt annet tiltak som bør vurderes, er om det behov for en så stor administrasjon i oppvekstsektoren, eller om man kan redusere dette og spare millionbeløp. Hvis man kun ser økonomisk på det, kan man også kutte stillingene som ligger godt over bemanningsnormen på Os per dags dato.

Videre har høringsdokumentet ikke tatt hensyn til store kull i Dalsbygda fra 1986-1995. Mange i denne aldersgruppen er svært aktuelle tilbakeflyttere i nær framtid og mange har stiftet egen familie som de er villige å flytte tilbake med. Dette vil være naturlig å ha med i en slik rapport.

Ut i fra hva jeg kan lese i høringsdokumentet ligger Dalsbygda skole litt over bemanningsnormen, mens Os Skole ligger høyt over. Jeg er opptatt av hva som er

situasjonen på skolene nå og savner resultatet av den absolutt siste *Kultur for læring* undersøkelsen. Det er en grundig undersøkelse om hvordan eleven vurderer læringsmiljøet, undervisningen og det sosiale miljøet. Jeg stiller et stort spørsmåltegn ved at dette er utelatt fra høringsdokumentet, da dette inneholder vesentlige opplysninger av betydning hva angår skolekultur, trivsel, elevenes motivasjon, læringsmiljø og hvordan situasjonen er per dags dato.

Uten å kjenne til utdanningen til lærere i Os kommune nå, er det etter det jeg kjenner til på generell basis at en lærer på 1-7 trinn har kompetanse som er tilfredsstillende i fagene engelsk, norsk og matte. Kommunen har ansvaret for å gi fast ansatte riktig kompetanse og har nå tid på seg for å få til det. Rektorene kan også utfordres til mer samarbeid, da det etter våre opplysninger finner svært lite samarbeid på tvers av skolene i kommunen per dags dato.

Det argumenteres i høringsuttalelsen også for at det vil være et stort tap med enkelte fasiliteter på Os. Svømmeopplæring er i prosent en veldig liten del opplæringen i grunnskolen. Dette er også en undervisning som kan legges på begynnelsen eller slutten på dagen, slik at det komme elever som bor på Os til gunst. I barneskolealder er også en gymsal, samt gode utendørs fasiliteter mer enn godt nok til kroppsøvningsformål. Det er bare å vise til medaljefangsten i vinterens ski-VM i Oberstdorf, da Dalsbygda kom på 2. plass på medaljerankingen bak Norge, men foran Russland. Dalsbygda har skolebibliotek per dags dato, og skulle et ytterligere behov melde seg, kan dette fint løses med å bestille bokkasser fra biblioteket på Os tilpasset ulike alderstrinn/leseferdigheter. Kanskje en permanent flytting av bøker til skolebiblioteket også kunne vært en løsning?

Jeg mener også argumentasjon angående musikkrom på Os er sterkt overdrevet. I grunnskolen er det 1-2 timer pr klassestrinn med musikk i uka. På mange skoler holder kontaktlærerne selv undervisningen i dette faget, og kommunen skal ha ros for at de har overlatt dette til kulturskolen. Men med tanke på hvor kort distanse det er å kjøre for disse lærerne, samt medbringe enkelt materiell burde ikke dette være et tema. Dette fungerer bra per dags dato og har gjort det i lengre tid.

En annen ting som heller ikke nevnt i rapporten er driftsutgifter til skolebygg per dags dato. I dokumenter fra kommunen ser jeg at Dalsbygda skole ligger på drøyt en million i driftsutgifter, mens Os skole ligger i underkant i 4 millioner. Her bruker og disponerer barneskolen også en del av ungdomskolen lokaler, være seg Apollon, kunst og håndverk, lærerrom, bibliotek etc. Sånn rent hypotetisk kan man være raus og dele dette budsjettet på to, viser det at Os barneskole er dobbelt så dyr å drifte som Dalsbygda skole. Her må kommunen komme fram med konkrete tall, som også innebærer areal som per dags dato har sambruk.

Syns det er synd at kommunen velger å bortprioritere barn og unge som er framtiden i kommunen. En slik type prioritering er veldig synlig både for barnefamilier i Os Kommune og aktuelle tilbakeflyttere. En slikt kutt vil muligens gjenspeile unges vilje til å bosette seg i

kommunen. Os skole ligger godt over lærernormen per dags dato, og noe av kuttet vil kunne spares der. I tillegg vil det kunne spares store deler på å rasjonalisere administrasjon. Man må spørre seg om det er behov for oppvekstsjef og 2 x rektorer. Vi ønsker mest mulig ressurser i klasserommene.

Vi stiller også spørsmål om pris på transportkostnader fra Os til Dalsbygda. Det står at det har vært en dialog med transportør, men det ligger ikke vedlagt dokumentasjon på det som viser om dette er noe som er realistisk sett opp i mot andre likende avtaler i Innlandet fylke.

SFO:

Hvis man lander på en fortsatt drift av ungdomsskole i Os Kommune og barneskolen flyttes til Dalsbygda, kan kommunen vurdere å beholde SFO tilbudet der, slik at henting og levering kan gå som før for foreldrene.

En kan også sette et spørsmåltegn til spørreundersøkelsen som ligger ute på kommunens nettsider. Enkelte av spørsmålene som blir stilt der kan oppfattes som ledende. Det er uheldig. I en slik undersøkelse skal spørsmålene være stilt så nøytralt som mulig, og ikke til å misforstå.

En kan også nevne at publiserte leserinnlegg fra foreldrene i Os skole/barnehage, hvor det hele tiden påpekes fordelene med det sosiale og trivsel ved å samle alle på en skole. Er det slik at dette ikke fungerer optimalt i dag, siden de påpeker dette så sterkt?

Oppsummering:

Det vi kan lese ut i fra høringsdokumentet, er at dette er et veldig tynt dokument med vesentlige mangler. Det mangler også en stor grad av kvalitetssikring som kan bekrefte at det som står der er riktig. Sånn som jeg leser dette dokumentet virker det som et bestillingsverk for å legge ned Dalsbygda skole, som etter min mening er den mest velfungerende skolen i kommunen med minst midler. Slik jeg leser høringsdokumentet er tallgrunnlag som er brukt, utelatelser av dokumentasjon om nåværende tilstand, trivsel, bevist lagt vekk for å imøtekomme flertallet i utvalget sin overbevisning om en felles samling ved Os skole.

Å legge ned skolen og evt. barnehagen i Dalsbygda er svært symboltungt, det vil si at det eneste bemannede tilbudet fra kommunen i Dalsbygda legges ned. Dette gir en strek effekt om at Dalsbygda nedprioriteres i kommunen og at dette skal komme Os sentrum til gode. Det er en fallitterklæring hvis en flertallstyrt Senterpartikommune vil gå for en slik struktur. Hvis Senterpartiet står i front for sentralisering er for meg svært overraskende og en blåblå politikk jeg ikke trodde dere vil være bekjent av.

For meg og min familie sin del vil en sentralisering av skolen til Os sentrum være det samme som at vi ikke velger å flytte tilbake til kommunen. Dette på grunn av kommunens defensive tilnærming i oppvekstsektoren og at mine barn blir frarøvet muligheten til å gå på den trygge og gode nærskolen i Dalsbygda. Mange av våre aktuelle tilbakeflyttere vil trolig vurdere

det samme.

Hvis jeg søker etter en stor skole med mange elever vil jeg heller bo sentralt som jeg gjør per dags dato, og beholde gode yrkesmuligheter, stor verdistigning på bolig og andre goder dette fører med seg. En slik løsning vil for oss være mot vår vilje, men det blir trolig realiteten av en slik særdeles uklok beslutning. Mange i min omgangskrets som også er i samme situasjon har en lik innstilling til dette. Viser kommunen oss en kald skulder ved at Dalsbygda skole/barnehage «tvangsnedlegges», blir ikke vi aktuelle tilbakeflyttere lenger. Det tror jeg ikke er en ønsket situasjon for noen av oss, slik fødselsoverskuddet ser ut per dags dato.

Med hilsen en småbarnsfamilie som vurderer tilbakeflytting til Os kommune